

Հավելված
Հաստատվել է ՀՀ ՎՊ խորհրդի
2015թ. փետրվարի 24-ի թիվ 3/3 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵԻ ԿՈՂՄԻՑ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻՑ ՀԱՏԿԱՑՎԱԾ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ, ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ
ՄՈՒՏՔԵՐԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԵՎ ԱՐՏԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ
ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2014թ. հունվարի 20-ի թիվ 3/2 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ Պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման, բյուջետային մուտքերի ապահովման և արտաբյուջետային միջոցների ձևավորման և օգտագործման նկատմամբ համապատասխանության և արդյունավետության ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեին պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործում, բյուջետային

մուտքերի ապահովում, ինչպես նաև արտաբյուջետային միջոցների ձևավորում և օգտագործում:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ 2012թ.-ի հունվարի 1-ից մինչև ստուգման իրականացման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 2014թ.-ի փետրվարի 1-ից մինչև 2014թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման և վերլուծության ձևերով, ինչպես նաև կիրառվել են արդյունավետության (կատարողական) և համապատասխանության տեսակները: Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են դիտարկման արդյունքում ստացված տվյալները:

Վերահսկողության արդյունքները՝

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեին 2013թ.-ի պետական բյուջեով նախատեսվել է 36,706.561.6 հազ. դրամ, այդ թվում «Գործադիր իշխանության, պետական կառավարման հանրապետական և տարածքային կառավարման մարմինների պահպանում» ծրագրով նախատեսվել է 11,740,720.0 հազ. դրամ, դրամարկղային ծախսը կազմել է՝ 11,612,900.6 հազ. դրամ, 2014թ.-ին համապատասխանաբար՝ 26,910,486.1 հազ. դրամ, 11,609,940.8 հազ. դրամ, դրամարկղային ծախսը 01.10.2014թ.-ի դրությամբ՝ 9,314,570.1 հազ. դրամ:

Բյուջետային և արտաբյուջետային մուտքերի ապահովում

2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մաքսային մարմիններում հաշվառված արտաքին տնտեսական գործունեություն իրականացնող ակտիվ (վերջին 1 տարում առնվազն 1 գործարք իրականացրած) սուբյեկտների թիվը կազմել է 5339, որը նախորդ տարվանից ավելի է 268-ով: 01.10.2014թ. դրությամբ այն կազմել է 5237:

2013թ. պետական եկամուտների կոմիտեի (մաքսատների և մաքսային կետերի) կողմից ձևակերպում ստացած հարկման ենթակա ներմուծման ծավալը կազմել է 1,308,873,657.0 հազ. դրամ, նախորդ տարվա համեմատությամբ 6,869,054.0 հազ. դրամով ավելի: 01.10.2014թ. այն կազմել է 981,680,299.0 հազ. դրամ, որը նախորդ տարվա միևնույն ժամանակահատվածի համեմատ 52,987,347.0 հազ. դրամով ավելի է:

Պետական եկամուտների կոմիտեի մաքսային մարմինների կողմից 2013թ. փաստացի հավաքագրվել է 346,645,192.0 հազ. դրամ (այդ թվում նաև ստորաբաժանումների կողմից հսկողության իրականացման արդյունքում արձանագրված խախտումներից բյուջե գանձված միջոցները), որը նախորդ տարվա համեմատ ավելի է 29,205,320.0 հազ. դրամով: 01.10.2014թ. դրությամբ հավաքագրվել է 305,890,848.0 հազ. դրամ:

Ըստ պետական եկամուտների կոմիտեի կողմից տրամադրված տեղեկատվության, 2013թ. արձանագրվել է մաքսային կանոնների խախտման 2489 դեպք: Տուգանքի գումարը կազմել է 1,105,706.5 հազ. դրամ, որից բյուջե է գանձվել 321,236.7 հազ. դրամ կամ 35%: 01.10.2014թ. դրությամբ արձանագրվել է մաքսային կանոնների խախտման 1523 դեպք, տուգանքի գումարը կազմել է 471,921.2 հազ. դրամ:

Պետական եկամուտների կոմիտեի հետաքննության վարչությունում 2013թ. ընթացքում քննվել է իրավախախտման 149 դեպք տուգանքը կազմել է 813,672.0 հազ. դրամ, որի արդյունքում պետական բյուջե է գանձվել 245,480.0 հազ. դրամ, որից 39,107.0 հազ. դրամը մաքսային կանոնների խախտման համար հարուցված վարչական

վարույթների, իսկ գանձված 206,373.0 հազ. դրամը՝ թերի վճարված մաքսային վճարների գումարն է:

Պետական եկամուտների կոմիտեի նախաբացթողումային հսկողության վարչության (այսուհետ՝ վարչություն) 2013թ. գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվության ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ վարչության կողմից հայտնաբերված տարբեր իրավախախտումների՝ մասնավորապես, թաքցված, չհայտարարագրված կամ սխալ հայտարարագրված բեռների, սխալ հայտարարագրված երկրի, քաշի, քանակի և այլ թվով 106 իրավախախտումների բացահայտման արդյունքում 2013թ. պետական բյուջե է գանձվել 43,134.0 հազ. դրամ: 01.10.2014թ.-ի դրությամբ վարչության կողմից հայտնաբերված իրավախախտումների թիվը կազմել է 79, գումարը՝ 52,541.0 հազ. դրամ:

Հետբացթողումային հսկողության վարչության կողմից 2013թ.-ին 47 սուբյեկտների մոտ իրականացված հետբացթողումային հսկողության արդյունքում հաշվարկվել է բյուջե վճարման ենթակա լրացուցիչ 632,359.0 հազ. դրամ, որից 01.01.2014թ.-ի դրությամբ վերականգնվել է 221,746.0 հազ. դրամը (35%), չի վերականգնվել 410,613.0 հազ. դրամ, կամ հաշվարկվածի շուրջ 65%-ը (2012թ. այն կազմել է 20.8%):

01.10.2014թ.-ի դրությամբ 30 սուբյեկտների մոտ իրականացված հետբացթողումային հսկողության արդյունքում լրացուցիչ հաշվարկվել է բյուջե վճարման ենթակա 206,271.0 հազ. դրամ մաքսային վճարներ, որից վերականգնվել է 174,667.0 հազ. դրամը, կամ հաշվարկվածի շուրջ 84.7%-ը:

Հետբացթողումային հսկողության իրականացման շրջանակներում տրամադրված տեղեկատվությունը ցույց է տալիս, որ ներմուծողների կողմից մաքսային ձևակերպումների համար ներկայացվող հաշիվ ապրանքագրերի արժանահավատությունը շարունակում է պարունակել զգալի ռիսկեր, որոնց համապատասխան են հաշվարկվում պետական բյուջե վճարվող մաքսային վճարները: Արտաքին տնտեսական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների կողմից մաքսային մարմիններին ներկայացվող, ապրանքների ձեռք բերման

փաստաթղթերի արժանահավատությունը ստուգվում է հետքացրողումային հսկողության իրականացման, հիմնականում այլ երկրների մաքսային մարմիններին ուղղվող հարցումների միջոցով (2013թ. 35 օտարերկրյա պետության կատարված հարցումների թիվը կազմել է 267, որից 33 երկիր պատասխանել է 160 հարցման): Դրանց անհամապատասխանության արդյունքում արձանագրվել են բյուջե վճարման լրացուցիչ միջոցներ:

Այսպես՝

- *“Ասար Թրեյդինգ” ՍՊԸ-ն* 2013թ. Ավստրիայից ՀՀ մաքսային տարածք է ներմուծել 2 815,6 կգ քաշով 28 046.5 եվրո արժեքով սուրճ և սուրճի պարագաներ (1 կգ 9,96 եվրո), սակայն 2014թ. նոյեմբեր ամսին իրականացված հսկողության արդյունքում պարզվել է, որ Ավստրիայի մաքսային մարմիններից ստացված տեղեկությունների համաձայն, սուրճի և պարագաների արժեքն իրականում կազմել է 40 490.2 եվրո (1 կգ 14,4 եվրո): Լրացուցիչ հաշվարկվել է 2,071.3 հազ. դրամ մաքսային վճարներ:

- *“Թալգրիգ” ՍՊԸ-ն* 2013թ. Վրաստանից ՀՀ մաքսային տարածք է ներմուծել մեկ հատ 70.0 հազ. դրամ ԱՄՆ դոլար արժեքով համալիր ալրադաց՝ սակայն 2014թ. հունվար ամսին իրականացված հսկողության արդյունքում պարզվել է, որ Վրաստանի մաքսային մարմիններից ստացված հաշիվ-ապրանքագրի համաձայն, ալրադացի արժեքն իրականում կազմել է 231.0 հազ. դրամ ԱՄՆ դոլար: Լրացուցիչ հաշվարկվել է 11,286.9 հազ. դրամ մաքսային վճարներ:

- *“Աննալուս” ՍՊԸ-ն* 2012թ. Ֆրանսիայից ՀՀ մաքսային տարածք է ներմուծել 875,05 կգ քաշով 34,202.5 եվրո արժեքով հագուստ և հագուստի պարագաներ (1 կգ 39 08 եվրո), սակայն 2014թ. հոկտեմբեր ամսին իրականացված հսկողության արդյունքում պարզվել է, որ Ֆրանսիայի մաքսային մարմիններից ստացված հաշիվ-ապրանքագրերի համաձայն, հագուստի արժեքն իրականում կազմել է 50 317.3 եվրո (1 կգ 57,5 եվրո): Լրացուցիչ հաշվարկվել է 4,189.7 հազ. դրամ մաքսային վճարներ:

- “Թերզյաններ” ՍՊԸ-ն 2013թ. Վրաստանից ՀՀ տարածք է ներմուծել 74 018 կգ քաշով 72 554.4 ԱՄՆ դոլար արժեքով ՄԴՖ-ից լամինացված սալեր (1 կգ 0,98 ԱՄՆ դոլար): Սակայն 2014թ. սեպտեմբեր ամսին իրականացված հսկողության արդյունքում պարզվել է, որ Վրաստանի մաքսային մարմիններից ստացված հաշիվ ապրանքագրի համաձայն, նշված ապրանքների արժեքը կազմել է 135 951 ԱՄՆ դոլար (1 կգ 1,84 ԱՄՆ դոլար): Լրացուցիչ հաշվարկվել է 5,671.3 հազ. դրամ մաքսային վճարներ:

- “Հ.Ա.Ն.Ս. ֆուդ” ՍՊԸ-ն 2013թ. Ուկրաինայից ՀՀ մաքսային տարածք է ներմուծել 55 872 կգ քաշով 60 528 ԱՄՆ դոլար արժեքով ձկան պահածո (1 կգ 1,08 ԱՄՆ դոլար): Սակայն 2014թ. մայիս ամսին իրականացված հսկողության արդյունքում պարզվել է, որ Ուկրաինայի մաքսային մարմիններից ստացված հաշիվ-ապրանքագրի համաձայն, ապրանքների արժեքը կազմել է 67 512 ԱՄՆ դոլար (1 կգ 1,21 ԱՄՆ դոլար): Լրացուցիչ հաշվարկվել է 746.0 հազ. դրամ մաքսային վճարներ:

Հարցումներին չեն պատասխանել այնպիսի երկրներ, ինչպիսիք են Չինաստանը, Թուրքիան, ԱՄՆ, Հարավային Կորեան, Հնդկաստանը: Այդ երկրներից ՀՀ մաքսային տարածք ներմուծվող ապրանքների ծավալը կազմում է ընդհանուր ծավալի շուրջ 40%-ը: Նշված երկրների հարցումներին չարձագանքելու փաստը բացասաբար է ազդում համապատասխան կառուցվածքային ստորաբաժանման (վարչության) կողմից սահմանված գործառույթի իրականացման արդյունավետության վրա: Հարկ է նշել, որ հարցումներին մասամբ են պատասխանել նաև Գերմանիան և Իրանը, որոնց հետ Հայաստանի Հանրապետությունը ունի մաքսային ոլորտում համագործակցության համաձայնագրեր:

Հետբացթողումային հսկողության արդյունավետության բարձրացման նպատակով 2013-2014թթ. ՀՀ կառավարության և Արաբական Միացիալ Էմիրությունների և Իսրայելի կառավարությունների միջև ստորագրվել են մաքսային գործերում համագործակցության և փոխադարձ օգնության մասին համաձայնագրեր: 2014թ. հունվարին ստորագրվել է պետական եկամուտների կոմիտեի և Չեխիայի Հանրապետության մաքսային գլխավոր

տնօրինության միջև համագործակցության մասին փոխըմբռնման հուշագիր: Ձեռնարկված միջոցառումների արդյունքում «Աջակցություն ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի մաքսային հսկողության բարելավված ընթացակարգեր մշակելու և իրականացնելու գործում» թվինինգ ծրագրի 5-րդ «հետբացթողումային հսկողության բարելավում» բաղադրիչի շրջանակներում Լիտվայի և Ֆինլանդիայի փորձագետների հետ համատեղ մշակվել է ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահի 13.02.2014թ.-ի թիվ 110-Ա հրամանով հաստատվել է «ապրանքներ տեղափոխող անձանց ռիսկերի չափանիշների ցանկն ու դրանց գնահատման կանոնները»: Դրանց հիման վրա մշակվում է համակարգչային ծրագիր, որի արդյունքում հնարավոր կլինի որոշել և գնահատել ՀՀ մաքսային սահմանով ապրանքներ տեղափոխող անձանց ռիսկերը և դրա հիման վրա իրականացնել նաև հետբացթողումային հսկողության կամ ստուգման նպատակով սուբյեկտների ընտրության գործընթաց: Այս գործիքները հնարավորինս կնվազեցնեն բյուջետային մուտքերի ճշգրիտ հաշվարկման համար սուբյեկտների կողմից ներկայացվող փաստաթղթերի ռիսկայնությունը:

Պետական եկամուտների կոմիտեի կողմից տրամադրված տեղեկատվության շրջանակներում ընտրանքային վերահսկողություն (դիտարկում) է իրականացվել տարբեր մաքսային ռեժիմներով ներմուծումների համապատասխանությունը ՀՀ մաքսային օրենսդրությանը:

Այսպես՝

- «Ժամանակավոր ներմուծում» և «Ժամանակավոր ներմուծում վերամշակման համար» մաքսային ռեժիմներով 11 կազմակերպությունների կողմից 2,754,560.0 հազ դրամ ծավալի ներմուծման և հետագայում դրանց վերաարտահանման կամ այլ մաքսային ռեժիմի վերաձևակերման իրականացման գործընթացների համապատասխանությունը ՀՀ մաքսային օրենսգրքի համապատասխան հոդվածների պահանջներին:

- ՀՀ մշտական բնակության ժամանած 5 անձանց կողմից ներմուծված 276,000.0 հազ. դրամ արժողությամբ տրանսպորտային միջոցների մաքսազերծման փաստաթղթերի համապատասխանությունը ՀՀ մաքսային օրեսգրքի 105 հոդվածի դրույթներին:
 - Միևնույն մակնիշի թվով 7 վթարված տրանսպորտային միջոցների մաքսազերծման գործընթացի համապատասխանությունը ՀՀ մաքսային օրենսդրությանը (անհրաժեշտ փաստաթղթերի առկայությունը և դրանց արդյունքում մաքսային արժեքի հաշվարկումը):
- Վերահսկողության արդյունքում խախտումներ չեն հայտնաբերվել:

Համաձայն ներկայացված տեղեկատվության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային մարմինների համակարգում 01.01.2013թ. դրությամբ հաշվառված է եղել 271 491 հարկ վճարող, այդ թվում գործող 90967, տարվա ընթացքում հաշվառվել են ևս 16 953 կազմակերպություններ: 01.10.2014թ. դրությամբ հաշվառված հարկ վճարողների թիվը կազմել է 303 104, որից գործող՝ 85 438: 2013թ. ընթացքում հաշվարկ հաշվետվություններ են ներկայացրել՝ 98 850, 2014թ.՝ (01.10.2014թ. դրությամբ) 85 438 սուբյեկտներ:

2013թ.-ին 0-ական հաշվետվություններ ներկայացրած սուբյեկտների թիվը կազմել է 7939: 01.10.2014թ.-ի դրությամբ 0-ական հաշվետվություններ ներկայացրած սուբյեկտների թիվը՝ 6 981:

2013թ. հարկային մարմինների կողմից հավաքագրված եկամուտը կազմել է 654,412,300.0 հազ. դրամ (այդ թվում բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության ստուգումների արդյունքում արձանագրված գումարներից բյուջե գանձված գումարները), որից՝ ԱԱՀ 150,623,400.0 հազ. դրամ, շահութահարկ՝ 124,597,800.0 հազ. դրամ, եկամտային հարկ՝ 251,068,100.0 հազ. դրամ:

Հավաքագրված եկամուտներում գերակշռում է եկամտային հարկը, որը կազմում է հավաքագրված եկամտի 38,4%, ԱԱՀ-ն կազմում է 23%, շահութահարկը՝ 19%:

Ընտրանքային ուսումնասիրված հարկային մարմինների կողմից հավաքագրված եկամուտներում պատկերը հետևյալն է՝

Գյումրիի տարածքային հարկային տեսչության - հավաքագրված եկամուտը կազմել է 12,041,100.0 հազ. դրամ, այդ թվում եկամտային հարկ՝ 6,463,400.0 հազ. դրամ (53,7%), ԱԱՀ՝ 1,594,800.0 հազ.դրամ (13,2%), շահութահարկ՝813,300.0 հազ. դրամ (6,7%):

Կոտայքի տարածքային հարկային տեսչության - հավաքագրված եկամուտը կազմել է 10,634,300.0 հազ. դրամ, այդ թվում եկամտային հարկ՝ 3,619,300.0 հազ.դրամ (34%), ԱԱՀ՝ 1,639,200.0 հազ.դրամ (15,4%), շահութահարկ՝1,049,900.0 հազ.դրամ (9,9%):

Վանաձորի տարածքային հարկային տեսչության - հավաքագրված եկամուտը կազմել է 11,465,400.0 հազ. դրամ, այդ թվում եկամտային հարկ՝ 5,944,900.0 հազ. դրամ (51,8%), ԱԱՀ՝ 1,851,600.0 հազ. դրամ (16,1%), շահութահարկ՝918,800.0 հազ.դրամ (8%):

Մաշտոցի հարկային տեսչության - հավաքագրված եկամուտը կազմել է 18,568,000.0 հազ. դրամ, այդ թվում եկամտային հարկ՝ 8,659,700.0 հազ. դրամ (46,6%), ԱԱՀ՝ 3,471,800.0 հազ. դրամ (18,7%), շահութահարկ՝2,394,400.0 հազ.դրամ (12,9%):

01.01.2013թ.-ի դրությամբ հարկ վճարողների գերավճարները կազմել է 256,359,600.0 հազ. դրամ /20.11.2014թ-ի դրությամբ գործող կարգավիճակ ունեցողներով/: 01.01.2014թ.-ի դրությամբ դրանք կազմել է 253,144,800.0 հազ. դրամ /20.11.2014թ-ի դրությամբ գործող կարգավիճակ ունեցողներով/: 01.10.2014թ.-ի դրությամբ հարկ վճարողների գերավճարները կազմել է 245,348,100.0 հազ. դրամ /20.11.2014թ-ի դրությամբ գործող կարգավիճակ ունեցողներով/:

01.10.2014թ. դրությամբ հարկային մարմինների կողմից փաստացի հավաքագրվել է 508,779,400.0 հազ. դրամ, որը նախորդ տարվա ցուցանիշից ավելի է 31,652,600.0 հազ.

դրամով, որից ԱԱՀ՝ 125,865,700.0 հազ. դրամ, շահութահարկ՝ 88,391,700.0 հազ. դրամ, եկամտային հարկ՝ 209,550,500.0 հազ. դրամ:

2013թ.-ի ընթացքում իրականացված և ավարտված թվով 1451 բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության ստուգումների արդյունքում արձանագրվել է 16,625,400.0 հազ. դրամ լրացուցիչ հարկային պարտավորություն, այդ թվում՝ 203 կրկնակի ստուգումներով արձանագրվել է 3,965,300.0 հազ. դրամ լրացուցիչ հարկային պարտավորություն:

Պետական եկամուտների կոմիտեի 2013թ.-ի արտաբյուջետային մուտքերը տարեկան ճշտված նախահաշվով նախատեսվել է 6,773,635.1 հազ. դրամ, այդ թվում հարկային մարմինների մասով՝ 1,795,959.3 հազ. դրամ, մաքսային մարմինների մասով՝ 4,930,125.8 հազ. դրամ, փաստացի հավաքագրվել է 6,620,482.6 հազ. դրամ, այդ թվում հարկային մարմինների մասով՝ 1,854,575.2 հազ. դրամ, մաքսային մարմինների մասով՝ 4,752,123.6 հազ. դրամ: 2014թ.-ին պետական եկամուտների կոմիտեի արտաբյուջետային մուտքերը տարեկան ճշտված նախահաշվով նախատեսվել է 7,856,969.9 հազ. դրամ, 9 ամսվա ճշտված նախահաշվով նախատեսվել է 6,513,322.0 հազ. դրամ, այդ թվում հարկային մարմինների մասով՝ 2,134,000.0 հազ. դրամ, մաքսային մարմինների մասով՝ 4,363,322.0 հազ. դրամ, փաստացի 9 ամսում հավաքագրվել է 4,435,639.2 հազ. դրամ, այդ թվում հարկային մարմինների մասով՝ 1,091,066.7 հազ. դրամ, մաքսային մարմինների մասով՝ 3,340,498.0 հազ. դրամ:

Արտաբյուջետային մուտքերը ձևավորվում են համաձայն «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ՝ «Հարկային մարմնի զարգացման և պարզևատրման ֆոնդ» (զարգացման և պարզևատրման ֆոնդը կազմավորվում է հարկային մարմինների կողմից ՀՀ օրենքներով սահմանված հարկերը, տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, հարկվող շրջանառությունները և եկամուտները թաքցնելը կամ պակաս ցույց տալը բացահայտելու հետևանքով լրացուցիչ գանձվող հարկերից, տուրքերից, պարտադիր այլ վճարներից և

դրանց հետ կապված հարկային օրենսդրությամբ նախատեսված ֆինանսական պատժամիջոցներից, ինչպես նաև հարկային օրենսդրությամբ նախատեսված տուգանքներից տաս տոկոս մասհանումների հաշվին) և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 53-րդ՝ «Մաքսային ծառայության նյութական խրախուսման և համակարգի զարգացման ֆոնդ» (նյութական խրախուսման և համակարգի զարգացման ֆոնդը ձևավորվում է ՀՀ մաքսային օրենսգրքով սահմանված կարգով և չափով գանձվող մաքսավճարներից, մաքսային կանոնների խախտումների գործերով նշանակված վարչական տուգանքների երեսուն տոկոս մասնահանումներից, հետբացթողումային հսկողության իրականացման արդյունքում պետական բյուջե գանձվող լրացուցիչ մաքսային վճարների ու դրանց հետ կապված՝ օրենսդրությամբ նախատեսված ֆինանսական պատժամիջոցների տաս տոկոս մասնահանումներից և տուգանքներից) հոդվածների դրույթներին համապատասխան: Այսպես՝ 2013թ.-ի ընթացքում հարկային մարմինների կողմից իրականացված և ավարտված թվով 1451 բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության ստուգումների արդյունքում արձանագրվել է 16,625,400.0 հազ. դրամ լրացուցիչ հարկային պարտավորություն, որի արդյունքում հարկային և մաքսային համակարգի խրախուսման և զարգացման ֆոնդի արտաբյուջետային հաշվին փոխանցվել է 1,625,400.0 հազ. դրամ: 2013թ. հետբացթողումային մաքսային հսկողության իրականացման արդյունքում պետական բյուջե գանձվող լրացուցիչ մաքսային վճարների ու դրանց հետ կապված՝ օրենսդրությամբ նախատեսված ֆինանսական պատժամիջոցներից (221,846.0 հազ. դրամ) արտաբյուջետային մուտքը կազմել է 22,186.0 հազ. դրամ:

2014թ.-ի ինը ամիսների ընթացքում իրականացված և ավարտված թվով 1054 բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության ստուգումների արդյունքում արձանագրվել է 9,659,100.0 հազ. դրամ լրացուցիչ հարկային պարտավորություն, այդ թվում՝ 227 կրկնակի ստուգումներով արձանագրվել է 6,445,700.0 հազ. դրամ լրացուցիչ պարտավորություն: 2014թ. ինը ամիսների ընթացքում ավարտված ստուգումներից 01.10.2014թ. դրությամբ

հարկային համակարգի խրախուսման և զարգացման ֆոնդի արտաբյուջետային հաշվին փոխանցվել է 1,091,066.7 հազ. դրամ:

Բյուջետային և արտաբյուջետային միջոցների օգտագործում

Պետական եկամուտների կոմիտեի բյուջետային և արտաբյուջետային միջոցների փաստացի ծախսը կազմել է՝ 2012թ.-ին 19,249,312.2 հազ. դրամ, այդ թվում՝ այտաբյուջետային միջոցներ՝ 4,306,455.8 հազ. դրամ, 2013թ.-ին համապատասխանաբար 32,855,011.0 հազ. դրամ և 8,228,847.5 հազ. դրամ, 01.06.2014թ. դրությամբ 4,530,987.5 հազ. դրամ:

Վերահսկողության ընթացքում ընտրանքային ուսումնասիրվել է ՀՀ պետական բյուջեից դրոշմապիտակների և ակցիզային դրոշմանիշների տպագրման գնումների գործընթացը, ինչպես նաև բյուջետային և արտաբյուջետային միջոցներով իրականացված շինարարական աշխատանքները:

Ակցիզային դրոշմանիշների և դրոշմապիտակների տպագրման աշխատանքների գնում

Դրոշմապիտակների և ակցիզային դրոշմանիշների տպագրման փաստացի ծախսն ըստ տարիների կազմել է՝

2012թվականին՝ 846,000.0 հազ. դրամ,

2013թվականին՝ 4,060,316.5 հազ. դրամ,

2014թվականին՝ 1,841,638.2 հազ. դրամ:

2012թ. ակցիզային դրոշմանիշների տպագրման աշխատանքների գնման նպատակով պետական եկամուտների կոմիտեն դիմել է գնումների աջակցման կետորոնում գրանցված 11 կազմակերպությունների, 2013թ.՝ 17 կազմակերպությունների:

2012թ. և 2013թ. նշված գնման ընթացակարգին մասնակցելու հայտ է ներկայացրել միայն <<ԷՅԷՄ-ՓԻՋԻ գրուպ>> ՍՊԸ-ն, որն առաջարկել է մեկ հատ ծխախոտի ակցիզային դրոշմանիշի համար 1,65 դրամ, ավկահոլային խմիչքի համար՝ 7,5 դրամ:

Պետական եկամուտների կոմիտեի և <<ԷՅԷՄ-ՓԻՋԻ գրուպ>> ՍՊԸ-ի միջև 11 հունիսի 2012թ. կնքվել է 828,456.0 հազ.դրամի թիվ ՊԵԿ ՇՀԱՇՁԲ-11/4-1/2 պայմանագիրը: Համաձայն պայմանագրի նախատեսվել է տպագրել ակցիզային դրոշմանիշներ <<Ծխախոտ>> 266 մլն. 640 հազ. հատ և <<Ալկահոլային խմիչք>> 51 մլն. 800 հազ. հատ:

Պետական եկամուտների կոմիտեի և <<ԷՅԷՄ-ՓԻՋԻ գրուպ>> ՍՊԸ-ի միջև 23 հոկտեմբերի 2013թ. կնքվել է 532,320.0 հազ.դրամի թիվ ՊԵԿ ՇՀԱՇՁԲ-13-11/4 պայմանագիրը: Համաձայն պայմանագրի նախատեսվել է տպագրել ակցիզային դրոշմանիշներ <<Ծխախոտ>> 140 մլն. 800 հազ. հատ և <<Ալկահոլային խմիչք>> 40 մլն. հատ:

2013թ. թվագրումով <<Ալկոհոլային խմիչք>> և <<Ծխախոտ>> իսկ 2013թ. դեկտեմբեր ամսին 2014թ. թվագրումով ՀՀ-ում արտադրվող <<Ալկոհոլային խմիչք>> ակցիզային դրոշմանիշների փորձաքննություն իրականացնելու վերաբերյալ պայմանագրում կետ նախատեսված չէ:

ՊԵԿ-ԲՀՀԱՇՁԲ-13/1 ծածկագրով գնման ընթացակարգի հրավերով սահմանված հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետին հայտեր են ներկայացրել նախատրակավորված ներքոհիշյալ մասնակիցները՝

<<PWPW>> SA (Լեհաստան)՝ 2,584,440.0 հազ. դրամ գնային առաջարկ,

<<ԷՅԷՄ-ՓԻՋԻ գրուպ>> ՍՊԸ(Հայաստան)' 5,449,994,5 հազ. դրամ գնային առաջարկ:

Պետական եկամուտների կոմիտեն դիմել է <<<< Փորձագիտական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ին հայտ ներկայացրած երկու կազմակերպությունների ներկայացրած դրոշմապիտակների տպագրության աշխատանքների տեխնիկական բնութագրի պահանջներին համապատասխանության փորձաքննության նպատակով:

<<<< Փորձագիտական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի կողմից 15.04.2013թ. տրվել է թիվ 13141301 փորձագիտական եզրակացությունը: Ըստ փորձագիտական եզրակացության փորձագետը հանգել է հետևյալին՝ փորձաքննությանը տրամադրված <<PWPW>>SA ընկերության տրամադրած դրոշմապիտակներից և ոչ մեկը չի բավարարում ՀՀ տարածքում արտադրված կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծված պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքների դրոշմապիտակների տպագրության աշխատանքների տեխնիկական բնութագրի պահանջներին:

<<ԷՅԷՄ-ՓԻՋԻ գրուպ>> ընկերության լիազոր ներկայացուցչի հետ կազմակերպվել է գնային առաջարկների նվազեցման բանակցություններ: Արդյունքում ներկայացված 5,449,994.5 հազ. դրամ գնային առաջարկի փոխարեն պետական եկամուտների կոմիտեի և <<ԷՅԷՄ-ՓԻՋԻ գրուպ>> ՍՊ ընկերության միջև 30 ապրիլի 2013թ. կնքվել է 3,527,996.5 հազ.դրամի թիվ ՊԵԿ ՇՀԱՇՁԲ-13/1 պայմանագիրը: Համաձայն պայմանագրի նախատեսվել է տպագրել 999մլն. 999հազ. հատ դրոշմապիտակներ, մեկ հատի գինը 3.5 դրամ: Վճարումն իրականացվել է 2013թ. պետական բյուջեի պահուստային ֆոնդից:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության (այսուհետ՝ նախարարություն) կարիքների համար թիվ ՀՀՖՆ ՇՀԱՇՁԲ-14-11/45 ծածկագրով շրջանակային համաձայնագրով նախարարության կողմից էլեկտրոնային եղանակով կազմակերպված գնման ընթացակարգին մասնակցելու նպատակով հայտ է ներկայացրել միայն <<ԷՅԷՄ-ՓԻՋԻ

գրույ>> ՍՊ ընկերությունը: Համակարգում 26.06.2014թ. դրությամբ գրանցված մնացած բոլոր հնարավոր մասնակիցները հայտեր չեն ներկայացրել:

Նախարարության և <<ԷՅԷՄ-ՓԻՋԻ գրույ>> ՍՊԸ-ի միջև 11 հուլիսի 2014թ. կնքվել է 3,563,280.0 հազ. դրամի թիվ ՀՀՖՆ ՇՀԱՇԶԲ-14-11/4-5 պայմանագիրը: Համաձայն պայմանագրի նախատեսվել է տպագրել 1 մլրդ. 10.0 մլն հատ դրոշմապիտակներ: Մեկ հատի գինը՝ 3.5 դրամ:

Վերահսկողության ընթացքում ուսումնասիրվել է, դրոշմավորման ենթակա 27 կազմակերպությունների կողմից հարկային մարմիններին կատարված վճարումները, որոնք մտնում են 1000 խոշոր հարկ վճարողների ցանկի մեջ: 2013թ. 1-ին կիսամյակի արդյունքները համեմատվել են 2014թ. 1-ին կիսամյակի արդյունքների հետ: Համեմատության արդյունքում պարզվել է, որ ընտրված 27 կազմակերպությունների կողմից 2013թ. 1-ին կիսամյակում կատարվել են 6,784,700.0 հազ. դրամի վճարումներ և 2014թ. 1-ին կիսամյակում 7,112,900.0 հազ. դրամի վճարումներ, կամ նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակահատվածի համեմատ դրանք ավելացել են 328,200.0 հազ. դրամով:

Շինարարական աշխատանքներ

Բյուջետային և արտաբյուջետային միջոցներով պետական եկամուտների կոմիտեի պատվերով 2012 - 2014թ.թ. իրականացվել է թվով 14 օբյեկտների վերակառուցման, վերանորոգման և հիմնանորոգման աշխատանքներ, որից՝ 2012թ.՝ 2,291,222.0 հազ.դրամ, 2013թ.՝ 6,310,440.28 հազ.դրամ, 2014թ.՝ 2,899,512.7 հազ.դրամ պայմանագրային արժեքներով:

Ընտրանքային ուսումնասիրվել է թվով 6 օբյեկտների նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր:

Ծավալային հավելագրումներ չեն հայտնաբերվել: Վերահսկողության արդյունքներով պարզվել է՝

Դիտարկված նախագծանախահաշվային փաստաթղթերում հայտնաբերվել է մի քանի բնութագրական խախտումներ.

Կան նախագծեր, որոնք կատարվել են որոշակի թերություններով:

Մասնավորապես.

- ընդհանուր բացատրագրերը կազմվել են թերի (խախտվել է ՀՀ Քաղ. նախարարի 29.11.2006թ. N273-Ն հրաման, 4.1.1 կետի պահանջները)

Նախագծային առաջադրանքները որոշ դեպքերում կազմվել են ՀՀ Կառավարության 21.12.1998 N812, ձև 1 – ի պահանջների խախտումով:

Որոշ նախագծերի մասնագրեր կազմվել են ՀՍ ԳՕՍՏ 21.101-99 – ի պահանջների խախտումով:

Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքները տրվել են ՀՀ Կառավարության 22.08.2002թ. N1473-Ն 2-րդ ձևի պահանջների խախտումով:

Որոշ նախագծերում չեն տրվել նախագծման համար հիմք հանդիսացող մի քանի նյութերի տեխնիկական բնութագրերը: Խախտվել է ՀՀ Կառավարության 10.02.2011թ. N168-Ն որոշման 64 կետի պահանջները:

Նախահաշվում ուղղակի ծախսերի վրա՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության 23.06.2011թ. N879-Ն որոշման կիրառվել է միջինը 75.5%:

Նորմատիվ որոշ խախտումներով կատարված նախագծին տրվել է դրական փորձագիտական եզրակացություն:

ՀՀ վերահսկիչ պալատի նախագահի 08.09.2014թ. թիվ 23 հրամանի համաձայն հանդիպակաց ստուգում է իրականացվել Մաշտոցի ՀՏ վարչական շենքի վերակառուցման աշխատանքներն իրականացրած <<Լևոն Ամիրխանյան>> ՍՊԸ-ում:

Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի ուսումնասիրությամբ պարզվել է.

- որոշակի անճշտություններ և անհամապատասխանություններ կան հատակագծերի և կտրվածքների ուղղաձիգ նիշերում
- կոնստրուկտորական մասում՝ առանձին հանգույցների կտրվածքների ուղղաձիգ նիշերը բացակայում են
- որոշակի քանդման աշխատանքների ծավալներ՝ առանց նախագծում նշելու արտահայտված է միայն նախահաշվում:

Անհամապատասխանություններ կան նախագծի և նախահաշվի մեջ:

Ծավալային հավելագրումներ չեն հայտնաբերվել:

Շինարարության ընդունման նորմերի մասով.

- Շինարարության վարման մատյանը լրացվել է թերի,
- Ծածկված աշխատանքների ակտերը լրացվել են թերի:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

- Հարկային մարմինների կողմից հավաքագրված եկամուտներում գերակշռում է եկամտային հարկը, որը կազմում է հավաքագրված եկամտի 38.4%-ը:
- Ակցիզային դրոշմանիշների և դրոշմապիտակների ձեռքբերումները իրականացվել են <<Գնումների մասին>> ՀՀ օրենքի և ՀՀ կառավարության 10.02.2011թ. 168-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան:

- Դրոշմապիտակների ներդրման արդյունքում հարկային վճարումները (համեմատված ժամանակահատվածում) ավելացել են 328,200.0 հազ. դրամով:
- Ընտրանքային կարգով ուսումնասիրված թվով 6 շինարարական օբյեկտներում նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր, ծավալային հավելագրումներ չեն հայտնաբերվել: Դիտարկված նախագծանախահաշվային փաստաթղթերում հայտնաբերվել է մի քանի բնութագրական խախտումներ: Առկա են նախագծեր, որոնք կատարվել են որոշակի թերություններով: Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքները տրվել են ՀՀ կառավարության 22.08.2002թ. N1473-Ն 2-րդ ձևի պահանջների խախտումով: Նորմատիվ որոշ խախտումներով կատարված նախագծին տրվել է դրական փորձագիտական եզրակացություն:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը

1. Կառուցապատումն իրականացնել օրենքով սահմանված կարգով՝ հաստատված ճարտարապետաշինարարական նախագծին համապատասխան:
2. Ակցիզային դրոշմանիշների և դրոշմապիտակների տպագրության աշխատանքների գնման պայմանագրերում նախատեսել դրույթ որակի փորձաքննության վերաբերյալ:

Համաձայն «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել՝ արձանագրված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ: